

Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları hakkında kanun lâyihası ve Ziraat, Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/127)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı: 6/2247

5 . VII . 1943

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Teknik Ziraat ve Teknik Bahçe okulları hakkında Ziraat vekilliginde hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 3 . VII . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Teknik Ziraat ve Teknik Bahçe okulları kanun lâyihasının mucip sebepleri

Zirai bünyemizin çabucak değiştirilip kuvvetlendirilmesi için zirai istihsal yapan ve millî gelirin en büyük parçasını yaratan köylülerimizi geri iş tekniğinden elverişsiz işletme metotlarından kurtarmak ve ileri istihsal tekniğine ve teknik meslek bilgilerini Türk köyüne sokmak zarureti vardır. Bunun tek yolu da köylü çocuklarını müspet ilme dayanan ve onlarda aratıcı ve ilerletici ruh yaratan teknik meslek bilgisi ile cihazlandırmaktır.

Fakat şu anda bu maksadı temin edebilecek vasıtalarından mahrum bulunuyoruz. Filhakika bugüne kadar köylerimize «Teknik meslek bilgisi» verilmemiştir. Çünkü memleketimizde zirai tedrisat yapan müesseselerimiz arasında, köylü nesillerini yetiştirmeğe yönelik müesseseler bulunmamaktadır.

Halihazırda zirai tedrisatta bulunan müesseselerimiz Yüksek ziraat enstitüleri, orta ziraat mektepleriyle makinist mekteplerinden ibarettir.

Yüksek Ziraat enstitüsü meslek ilimleriyle uğraşan ve Yüksek mütehassız yetiştiren bir müessesedir.

İstanbul, Bursa, İzmir, ve Adana'da bulunan dört Orta ziraat mektebi de orta seviyede ziraat teknisyenleri ve işletme müdürleri yetiştirirler. Makinist mekteplerinden biri de Orta ziraat mektepleri bir seviye üst ihtisas mektebidir. Yalnız bir tek makinist mektebi ameli ziraat makinisti yetiştirmek için kurulmuştur. Bu müesseselerin hiç biri kalabalık köylü nesillerine baha sanatının «Teknik meslek bilgisi» ni verecek mahiyette değildirler. Bu itibarla zirai tedrisat bünyemizin geniş, sağlam bir temeli yoktur ve bizde zirai öğretim henüz bir bütünlüğe erememiştir. Bu yüzden de köyde büyümekte olan yeni çiftçi nesilleri dededen, babadan görerek kaptıkları amprik ziraat bilgisi ile hayata atılmakta ve bununla kalmaktadırlar.

Bir yandan yaşlı köylülerin amprik sanat bilgisi ile iş görmeleri, yeni yetişen köylü nesillerinin de Teknik meslek bilgisi almaksızın bu kalabalığa katılmaları ve kalabalığı gittikçe çoğaltmaları köyün işinin ve yaşayışını yerinden kırmıdatmamakta ve yerinde saydırmaktadır. Yüksek Ziraat enstitüsünden ve orta Ziraat mekteplerinden çıkan ziraat mütehassısları ve ziraat teknisyenleri bu kocaman âlem üzerinde çabuk neticeler getirir şekilde müessir olamıyorlar. Çünkü

bunların teknik ziraat bilgileri köyde muhatap bulamamaktadır. Bu suretle görenek realitesi teknik bilgi ve realitesinden daha büyük ve kuvvetli kalmaktadır.

Türk köylüsünü zanaatında fena göreneklerden kurtarıp duraksız bir ilerleyişe yönlendirmek için çocuklarını teknik meslek bilgileri ile yetiştirip iş içinde pişirip köye verecek teknik zirai öğretim müesseselerine ihtiyaç vardır ve bu müesseselerin kurulmalarıyla zirai öğretim geniş, sağlam bir temele dayanacak ve bütünleşebilecektir. İşte bu maksatla «Teknik ziraat ve teknik bahçe okulları» kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Lâyhada iki tip okulun kurulması esası gözetilmiştir. Her iki tip okul da ana gayeleri itibarile birdir; ancak mevzuları bakımından ayrıdır.

Bunlardan «Teknik ziraat okulları» ziraatin türlü istihsal bölümlerinde çalışabilecek kimseler yetiştirmek içindir. Bu bakımdan Teknik ziraat okullarında yetiştirme tarla kültürleri, bahçe kültürleri, hayvancılık, ziraat sanatları sahalarına birden şâmilidir. Buradan çıkacaklar esas istihsaleri tarla kültürlerinde ve hayvancılıkta toplanan, bahçe kültürleri ve ziraat sanatları talî vaziyette kalan köylü işletmelerini kurup işleteceklerdir. Diğer bir ifade ile «Teknik ziraat okulları» teknik meslek bilgisiyle mücehhez köylü çiftçi yetiştireceklerdir.

Teknik bahçe okulları ise yalnız bahçe kültürlerine şâmil birer yetiştirme müessesesi olacaklardır. Bu müesseselerde yetiştirme bağ kültürleri, meyve kültürleri, sebze kültürleri, süs nebatları kültürleri sahalarını birden içine alacaktır. Teknik bahçe okulları; teknik meslek bilgisiyle mücehhez usta bahçıvan yetiştirecektir.

Ziraatte köylü çocukları için Teknik öğretimin böyle iki tip müesseseye verilmesi memleketimizin şartlarına ve zaruretlerine uymaktadır. Zira yurdumuzun öyle mntakaları vardır ki bilhassa bahçe kültürlerine elverişlidir. Ve buralarda bahçe işletmeleri yalnız başına köylü ailelerine geçim kaynağı olabilecektir.

Öte yandan vatanımızın asıl geniş sahalarında daha ziyade tarla ziraatı ve hayvancılık temeli teşkil etmek üzere diğer zirai istihsaleri de talî şekilde yapabilen köylü işletmeleri bulunmaktadır. Bu çeşit işletmeler de çiftçi ailelerinin geçim kaynağını teşkil etmektedir. Bu vakialara uymak, ihtiyaçları hakıyla karşılayabilmek düşüncesiyle iki tip Zirai teknik öğretim müesseseleri kurulması yolu tutulmuştur.

Teknik Ziraat okulları büyük Devlet çiftlikleri içinde kurulacaktır. Bundan maksat köylü çocuklarına ilk yıllarda geniş bir ameli yetiştirme sahası temin etmek, Büyük çiftliklerde modern teknik vasıtalarla çalışmayı göstermek ve ileride büyük işletme ile iş münasebeti kurma yollarını ve şekillerini öğretmektir. Aynı zamanda Büyük Devlet işletmeleri bu okulların kullana-cakları maddeleri ve malzemeyi temin edecektir.

Teknik Bahçe okulları da Devlet bahçe işletmeleri içinde kurulacaktır. Bununla da yukarıda teşrih edilen maksatlar gözetilmektedir. Kanun lâyihasının ikinci maddesi bu cihetler için hükümleri ihtiva etmektedir. Gerek Teknik ziraat okullarına, gerek Teknik bahçe okullarına kız ve erkek köylü çiftçi çocukları alınacaktır. Bu suretle gerçekten toprağa sarılıp hayatını çiftçilikten, bahçıvanlıktan kazanmaya gidecek gençler yetiştirmek gayesine erilebilecektir.

Teknik ziraat okullarına ve Teknik bahçe okullarına ilk mektebi bitiren köylü çocukları alınacaktır. Lâyihanın üçüncü maddesiyle köyde ilk mektebi bitiripte başka mesleklerde okutulmayacak olan köylü çocuklarının seçilip alınması salâhiyeti istenmekte ve seçilen çocuklar için bu okullara devam mecburiyeti konmaktadır.

Başka mesleklerde tahsile devam etmeyecek köylü çocuklarının seçilip bu okullara alınması salâhiyetinin istenmesi hayatını ziraatten kazanacak köylü nesillerinin mutlaka teknik bilgi ile teçhiz edilmesi prensipine dayanmaktadır. Köy de görenekten ibaret zanaat bilgisiyle çiftçilik yapmaya ancak bu suretle nihayet vermek mümkündür. Şüphesiz bu hedef asıl adı geçen okulların sayılarının yetecek hadde varmasıyla gerçekleşecektir.

Seçilen köylü çocuklar için okullara devam mecburiyetinin konmasına ve bu sebeple çocuk ve lilerine ve vasilerine mesuliyet yüklenmesine katî bir zaruret vardır. Çünkü köylümüzün bu günkü düşünüşü ve yaşayışı 12 yaşından yukarı kız ve erkek çocuğunu kendiliğinden bu okullara

vermeğe elverişli değildir. Köylü bu çağdaki çocuğu kendi iktisadının kuvvetinden sayar. Birkaç yıl için dahi bu kuvvitten vazgeçmek istemez. Kız çocukları için daha başka mülâhazalara sapa bilir. Bu itibarla ilk zamanlarda bu okullara seçilen çocukların devamlarının mecburi kılınması şarttır.

Gerek teknik ziraat okullarında, gerek teknik bahçe okullarında yetiştirme üç yıl sürecektir. Bunun iki yılı ameli tahsil ve bir yılı da staj içindir. İki yıllık ameli tahsil teknik ziraat okullarında Devlet çiftliklerinde, teknik bahçe okullarında da Devlet bahçe işletmelerinde yaptırılacaktır. Bu iki sene içinde çocuklara lüzumlu teknik meslek bilgisi verilecek ve iş başarma kudreti kazandırılacaktır.

Bir yıllık staj ise örnek köylü işletmelerinde yaptırılacaktır.

Bu maksatla teknik Ziraat okulları için, Devlet çiftliği içinde örnek köylü işletmeleri kurulacaktır. Bu işletmeler, küçük, orta ve büyük köylü işletmeleri olmak üzere üç boy olacaklardır. Her boyda örnek işletmeleri okulun bulunduğu muhitin şartlarına uygun ve şartların elverdiği istihşal bölümlerini ihtiva edecek bünyede kurulacaklardır. Yalnız bu işletmeler o mntaka köylüsünün ermesini istediğimiz teknik kudrette ve seviyede bulunacaklardır. Örnek işletmeleri okul talebelerine kurdurulacaktır. İki yıllık ameli tahsilini bitirmiş olan gençler bir yıllık stajları sırasında, onların kuruluş ve işletilişlerini öğrenecekler, bu suretle baba ocağına döndükleri zaman aile işletmesini yeni baştan kurup düzenlendirebilmek için gereken hüner ve kabiliyeti kazanmış olacaklardır.

Teknik Bahçe okulları için Devlet bahçe işletmesi yanında köylü örnek bahçe işletmeleri kurulacaktır. Burada da aynı yollardan yürünecek ve bir yıllık staj bu köylü bahçe işletmelerinde yaptırılacaktır. Bu sebeplerle teknik Ziraat okullarının Büyük Devlet çiftlikleri, teknik bahçe okullarının da Devlet Bahçe işletmeleri içinde kurulmalarına ve her iki tip okul için örnek köylü işletmeleri meydana getirilmesine zaruret vardır. Bu maksatların temini için lâyihamın dördüncü maddesine gereken hükümler konmuştur.

Teknik Ziraat okullarında ve Teknik Bahçe okullarında yetiştirme tamamıyla iş terbiyesi prensibine dayanacak ve galip surette ameli olacaktır.

Okullarda ziraat işleri, bahçe işleri talebelere yaptırılarak öğretilecek ve öğretilinceye kadar yaptırılacaktır. Nazari tedrisat yetiştirmede az yer alacak, yapılan işlerin izahı mahiyetinde kalacaktır. Köylü çocuklarına bizzat işlerine yaramıyan, kullanılmıyacakları bilgi verilmiyecek ve yaptıkları işlerin teknik esasları da aydınlatılmadan bırakılmayacaktır.

Okullarda kızların ve erkeklerin yetiştirilmesinde ailedeki iş bölümü ve iş ortaklığı prensipleri gözönünde bulundurulacaktır.

Okullarda erkekler; köylü işletmesinin kurucusu ve işleticisi olarak yetiştirilecektir. Kızlara umumî meslek kültürü verildikten sonra bunların köylü evinin müdürü olacakları gözönünde tutularak kendilerine tamamlayıcı bilgiler verilecektir. Bu suretle kızlar da kocalarının gerçekten ortağı durumuna getirilecektir. Bu maksatla bahçe, kümes, ahır bakımları ve idaresi yanında ziraat sanatları, mutbah idaresi, çocuk bakımı ve ev tanzimi mevzularından ameli bir yetiştirmeye tabi tutulacaklardır.

Okullarda iş ve yaşayış köy çocuklarını köyden uzaklaştırmıyacak, köye ve köydeki işe bağlayacak ruhta ve mahiyette tertip edilecektir.

Köylü çocuklarına teknik meslek bilgisi verildikten sonra onları köye döndürmek ve bağlamak maksadiyle lâyhada daha bazı hususlar gözönünde tutulmuştur.

Herşeyden önce okullardan çıkanlara verilecek unvanın maksada uygun olması gözetilmiştir. Bunun için teknik ziraat okullarından çıkanlara «Teknik çiftçi», Teknik bahçe okullarından çıkanlara da «Teknik bahçevan» unvanı verilmesi uygun görülmüştür. Bu suretle bunlar köyde görenek ziraatten teknik ziraate geçişin öncüleri mevkiine çıkarılmıştır.

Köylü nesillerinin teknik meslek bilgisiyle teşhizi teşebbüsünün hayırlı neticeler verebilmesi için bu okullardan mezun olanların başka mesleklerde çalışmalarını ve çalıştırılmalarını yasağı konmuştur. Teşebbüsün gerçekten hedefine ulaşabilmesi için bu yasağa katî bir lüzum vardır. Aksi

halde bu okullarda seviyeleri biraz yükselmiş olan köylü çocuklarının başka iş sahalarına kaçmalarına veya Devlet hizmetlerinde meslekleri dışında vazife almalarına kapı açık bırakılmış olur. Bu da Türk köyüne fayda yerine zarar verir. On altıncı maddede bu ciheti temin edecek hükümler konmuştur.

Bundan başka lâyihada, bu okullarda okumayı, okulları bitirdikten sonra köye dönüp işe atılmayı cazip ve mümkün kılmak için yetiştirme yıllarında talebelere mezun oldukları zaman muayyen bir miktara kadar yardım yapılması, toprağı olmayan veya yetmiyen ailelere toprak tedarik edip temlik etmek, okul mezunlarını teknik vasıtalar ve malzeme ile teçhiz etmek kredi kolaylıkları temin eylemek, vergi muafiyetleri elde etmek gibi hususlar nazarı itibare alınmıştır. Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları mezunlarını köyde tutundurmak ve köylerimizdeki görenek cephesini yıkmak bakımından bu muafiyetler ve yardım çok görülmemelidir. Köyde teknik cepheyi kurmak için bu okullardan çıkanlara her türlü ihtinamın esirgenmemesi yerinde olacaktır. Bu maksatla 6 ncı ve 11, 12, 13 ve 14 ncü maddelerdeki hükümler konmuştur.

Teknik ziraat okulları ve Teknik bahçe okullarında müdür, muallim, memur ve müstahdem olarak çalışacaklara yeni, çetin bir iş verilmektedir. Şehirlerden uzakta, işletmeler içinde kurulacak olan bu okullarda vazife alacakların ağır şartlara ve yorucu işlere katlanacakları aşikârdır. Bu bakımdan okullarda çalışacak müdür, muallim ve müstahdemlerin ücretlerinde ve bazı vasıtalarından faydalanmalarında hususiyetler gözetilmiştir.

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ziraat encümeni

Esas No. 1/127

Karar No. 5

12. VII. 1943

Yüksek Reisliğe

Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları hakkında Ziraat vekilliğine hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 3. VII. 1943 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Encümenimize gönderilen kanun lâyihası Ziraat vekili hazır bulunduğunda okundu görüşüldü.

Köylü ve çiftçilerimize teknik ziraat bilgilerini vererek onları görenekli ziraattan kurtaracak ve köye teknik ziraatı ulaştıracak olan bu lâyihayı Encümenimiz sevinç ve şükranla karşılamıştır.

Teknik bilgiden mahrum çiftçiliğimizin düzene konmasında şimdiye kadar Cumhuriyet Hükümetinin yaptığı fedakârlıklara ilâveten bunu daha geniş bir ölçüde köylüye emin kazanç temin edecek bir şekilde tatbik hususunda lâyihanın önemi büyüktür.

Ziraat mütahhasıslarıyla teknisiyenlerinin köylü üzerinde çabuk netice verecek faal rol almamalarının başlıca âmili teknik ziraat bilgilerine karşı alâkalanacak elemanı pek az bulma-

ları ve görenekten ayrılmayan bir kütle karşısında kalmalarıdır. Kurulacak bu teknik müesseselerle bunların iş içinde pişirilip yaptığımız tekniğini bilen genç elemanları sayesinde köylülerimizin de teknik ziraat bilgilerine karşı ilgilenmeleri nispette artacak neticede köylerimizi refaha kavuşturacak bir durum hâsıl olacaktır. Büyük Devlet çiftlikleri içinde kurulacak olan Ziraat okullarının çiftçiye lâzım olan her türlü ziraat bilgilerini çiftçinin işine yarayacak modern teknik vasıtalarıyla ameli olarak genç çiftçilere gösterip yaptırdıktan sonra bizde bu gençler ayrıca köylünün varmasını istediğimiz şartlara uygun gelecek örnek işletmelerde de çalıştırılacaklar ve köye döndüklerinde verimli bir işletme ile kendi topraklarında çalışma kabiliyetini tam mânâsiyle kazanmış olacaklardır.

Memleketin başlıca tarla ziraatıyla hayvancılığa dayanan çiftçiliği karşısında birde bağcılık meyvecilik bahçevanlık yapan sahaları da vardır. Çeşitli iklim taşıyan memleketimizin iklim şartla-

rına göre kurulacak olan ziraat okullarının teknik ziraat ve teknik bahçe okulları olarak ikiye ayrılması da çok yerindedir.

Bu müesseselerle ziraat öğretimi bütünlümlü bu suretle köye de daha ziyade girilmiş oluyor.

Hazırlanan maddeleri esas itibariyle yerinde gören encümenimiz yalnız bazı maddelerde ufak değişiklikler yapmış hem kendilerini köylerine bağlamak ve gördüklerinden ve çalışmalarından köyünü de faydalandırmak üzere talebeye enaşağı her sene iki aylık bir izin verilmesi ve lâihanın

acele müzakeresi temennisiyle Yüksek Reisliğe sunulur.

Ziraat En. Rs.	M. M.	Kâtip
İzmir	Manisa	Çanakkale
<i>R. Köken</i>	<i>Y. Özey</i>	<i>S. Batu</i>
Afyon K.	Bursa	Çorum
<i>Dr. A. H. Selgü</i>	<i>A. Duru</i>	<i>N. Atalay</i>
Kırklareli	Kırşehir	Konya
<i>Z. Akın</i>	<i>İ. Turan</i>	<i>S. Çumralı</i>
Manisa	Mardin	Siird
<i>K. Karaosman</i>	<i>L. Ülkümen</i>	<i>A. R. Esen</i>

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif encümeni

Esas No. 1/127

Karar No. 10

12 . VII . 1943

Yüksek Reisliğe

Teknik Ziraat ve Teknik Bahçe okulları hakkında Ziraat vekilliğince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 3 . VII . 1943 tarihli toplantılarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve havalesi mucibince önce Ziraat encümeninde müzakere olunduktan sonra Encümenimize gelen kanun lâihası Ziraat vekili hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Türk milletinin beşte dördü köyde yaşamaktadır. Türk köylüsünün asıl işi, iştiغال mevzularının başta geleni zirai istihşaldır. Türk köylüsü türlü tarihî sebeplerin neticesi olarak geri iş teknik ile ve elverişsiz metodlarla ziraat yapmakta bu teknik ve metodlar görenek yolu ile babadan evlâda intikal etmektedir. Muhtelif istihşal ve hizmet sahalarında çalışan memleket çocuklarını daha iyi istihşal yapacak, işlerini daha iyi görecek insanlar haline getirmek millî kalkınma hareketinde muvaffak olabilmenin şartıdır. İlk tahsillerini bitirmiş olan köylü çocuklarını müspet ilme dayanan teknik ziraat bilgileriyle cihazlıyabildiğimiz takdirde Türk çocuklarının büyük çoğunluğunu daha iyi müstahşiller ve muhitlerine örnek olacak aydın ve değerli vatandaşlar haline getirmiş olacağız. Bu suretle millî eğitim ve öğretim dâvamız geniş bir cephe üzerinde hedeflerine ulaşmış olacak ve memleketimizin ekonomik bünyesi de-

rinden ve kökten değişecektir. Ziraat ile iştiغال edecek köylü çocuklarını zirai istihşalin ana kolları üzerinde dinamik meslek bilgileriyle cihazlıyabilmek için hususi bir eğitim ve öğretim teşkilâtına ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı karşılamak maksadıyla Ziraat vekilliği Teknik ziraat ve teknik bahçe okulları kanun lâihasını hazırlamıştır. 22 madde ile 2 muvakkat maddeden ibaret bulunan bu kanun lâihasının ihtiva ettiği hükümler itibariyle maksadı sağlıyacak mahiyette olduğu görülmüştür.

Bizden evvel lâihayı tetkik etmiş olan Ziraat encümeni, Teknik ziraat ve teknik bahçe okullarında okuyabilmek imkânını şehir ve kasabalarda oturup çiftçilik, bağcılık ve bahçecilikle iştiغال eden ailelerin çocuklarına da teşmil maksadıyla hükümetten gelen metin üzerinde değişiklik yapmıştır. Encümenimiz bu noktada Ziraat encümeninin mütalâalarına iştiغال etmemekte Teknik ziraat ve teknik bahçe okullarında okumak hakkını şehirlî ve kasabalı çocuklara da teşmilini mahzurlu görmektedir. Fîlhakika köyde toprağı bulunduğu ve çiftçilikle iştiغال ettiği halde şehir ve kasabada oturan aileler için çocuklarını orta okulda okuttuktan sonra orta Ziraat okullarına göndermek imkânı vardır. Bu imkânı malik olan çocuklarla şehir ve kasabaların çiftçilikle iştiغال etmeyen

âlelerin çocuklarında kurulacak Teknik ziraat ve teknik bahçe okullarına kabul edilirse bu müesseseler gayelerinden inhiraf edeceklerdir. Büyük Millet Meclisinin tanzim ettiği kanunlarla Köy enstitülerinde ve köy ebe okullarında okuma hakkını köylü çocuklarına hasr ve tahsis ettiren fikir ve saikin aynen yeni kurulacak okullar için de vâridir. Bu sebeple encümenimiz Teknik ziraat ve teknik bahçe okullarına munhasıran köyde oturan çiftçilerin çocuklarını almanın muvafık olacağı mütalâasında bulunmuş ve Büyük Meclise teklif ettiği metnin birinci maddesini bu maksadı sağlayacak surette şekillendirmiştir. Hükümetten gelen lâyihaın üçüncü maddesine göre Teknik ziraat ve teknik bahçe okullarına en az köy ilk okulunu bitirmiş olan çocuklar kabul edilebileceklerdir. Ziraat encümeni bu okullara kabul edilecek çocukların 15 yaşını geçmemiş olacağına dair bir kayıt ilâvesinin yerinde olacağını düşünmüş ve maddeyi buna göre değiştirmiştir. İlk öğretime ait mevzuatımız bir çocuğun 16 yaşına kadar ilk okulda tahsiline müsaade etmektedir. Bu cihet gözönünde bulundurularak Ziraat encümeninin koyduğu 15 yaş kaydının 16 yaş olarak tadilinin umumî mevzuatımıza tevafuk bakımından daha uygun olacağı Encümenimizce mütalâa olunmuştur. Bundan başka köylerimizde 3 sınıflı Eğitim okulları da vardır. Bu sebeple Hükümetten gelen lâyihada bitirilmiş olması şart koşulan ilk okulun 5 sınıflı ilk okul olarak tasrihine de zaruret vardır. Bu cihet de gözönünde bulundurularak Ziraat encümeninden gelen madde şekli üzerinde gereken tadiller yapılmıştır.

Hükümet lâyihasının 7 nci maddesi sıhhi zaruret olmaksızın herhangi bir suretle okuldan ayrılan veya okul idaresince çıkarılmasına karar verilen talebenin okulda bulunduğu zaman için yapılan masraflardan payına düşen kısmın kendisinden veya velisinden iki kat olarak alınacağına dairdir. Lâyihaın üçüncü maddesi Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları için seçilecek talebenin bu okullara gönderilmelerine veli ve vasilerini mecbur tutmaktadır. Bir taraftan bu mecburiyetin diğer taraftan da 7 nci maddenin derpiş ettiği veçhile günün birinde talebenin

okuldan çıkarılması halinde kendisine, veli ve vasisine yapılan masrafları tazmin mükellefiyeti yüklemenin adalet esaslarına uygun olmayacağı mülâhaza edilmiş ve okul idaresince çıkarılacak talebelerin, veli ve vasilerinin tazmin mükellefiyetinden âzade kılınması maksadiyle maddede değişiklik yapılmıştır. Aynı mülâhazalarla sıhhi bir mazeret olmaksızın okuldan ayrılan çocukların veya bunların veli ve vasilerinin ödiyecekleri miktarın sadece bunların okulda buldukları zaman zarfında kendileri için yapılmış olan masraftan ibaret kalmasını temin maksadiyle Ziraat encümenince 7 nci maddede yapılan değişiklik muvafık görülmüştür.

Kanun lâyihasının 14 nci maddesi Teknik ziraat ve Teknik bahçe okullarında yetişip düzenli işletmeleriyle köyünde örnek oldukları Ziraat vekilligince tasdik edilenlerin Devlet yardımlarından ve banka kredilerinden faydalanmada tercih edilmelerini âmirir. Encümenimiz bu madde ile derpiş olduğu veçhile tercihe mazhar olma keyfiyetinin müddetle takyidini ve bu müddetin de 10 sene olarak tesbitini, tercih olunma mazhariyetinin devamı için de Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları mezunlarının örnek olmada devam ettiklerinin Ziraat vekilligince yapılacak murakabe ve teftişlerle anlaşılmasının şart koşulmasını muvafık görmüş ve maddeyi buna göre şekillendirmiştir.

Encümenimiz Teknik ziraat ve Teknik bahçe okullarına alınacak talebenin bu müesseselere devamını temin yolunda lâyihaın 15 nci madesinde yazılı cezai müeyyidelerin mahiyet ve tesirleri üzerinde ehemmiyetle durmuş ve bu neviden müeyyidelere ihtiyaç bulunduğunu tesbit etmiştir.

Arzolanın izahat dairesinde tadilini lüzumlu gördüğümüz kanun lâyihasının diğer maddelerini ihtiva ettiği hükümler ve şekil itibariyle Encümenimiz maksada uygun bulmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine de gönderilecek olan lâyihayı saygılarımızla Yüksek Reisliğe sunarız.

Maarif encümeni reisi

Manisa
R. N. Edgüer
Kâtip
Konya
M. A. Binal

M. M.

Siavs
R. S. Sırer

Bingöl

T. Banguoğlu

Bolu

1 nci maddenin gerekçesinde ayrıldığım nokta aşağıda ifade edilmiştir:

Yalnız Teknik bahçe okullarına, bahçecilikle uğraşan nahiye ve kasabalarda istenen şartlara elverişli çocukların da, yer kalırsa alınmasında mahzur görmüyorum.

H. R. Öymen

Eskişehir

I. U. Aykurd

İzmir

Ş. Yunus

İnzada bulunmadı.

Urfa

S. K. Yetkin

İstanbul

A. K. Akyüz

Kastamonu

T. Taşkıran

İzmir

E. Çınar

Sinob

İ. H. Sevük

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Esas No. 1/127

Karar No. 75

15. VII. 1943

Yüksek Reisliğe

Teknik Ziraat ve teknik Bahçe okulları hakkında Ziraat yekilligince hazırlanıp Başvekâletin 5 temmuz 1943 tarih ve 6/2247 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâiyhası encümenimize havale buyurulmakla Ziraat ve Maarif encümenleri mazbatalarıyla birlikte ve Ziraat vekili Şevket Raşit Hatipoğlu ile Maliye vekâleti namına Bütçe ve Malî kontrol Umum müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Nüfusumuzun büyük bir çoğunluğunu teşkil eden köylümüzün ziraatte iptidai ve amprik usuller gerçevesi dışına çıkamamasından ötürü çalışma kudretinden kâfi derecede verim alamadığı malumdur. Bu itibarla köylümüze ziraat ve bahçivanlık sahasında teknik bilgiyi vermeyi amaç edinen bu kanun lâiyhası büyük bir ihtiyacımızı karşılamaya elverişli bir teşebbüs olarak görülmüştür.

Lâyihamın birinci maddesinde Maarif encümeninin yaptığı değişiklik encümenimizce de uygun bulunmuştur. Bu şekle göre teknik okullara alınacak talebinin köylü çiftçi çocuklarından seçilmesi lehinde şu sebepler ileri sürülmüş ve encümenimizde mutabakat hâsil olmuştur.

1. Kasaba ve şehirlerde bilfiil ziraatle iş tugal etmek isteyen vatandaşların çocukları için orta Ziraat mektepleri mevcuttur. Bu müesseselerden faydalanmak köylü için daha müşküldür.

2. Teknik okullara yalnız köylü çocuklarının alınması talim ve terbiyede insicamı sağlar.

3. Şehir ve kasaba halkında teknik Ziraat öğrenseler bile başka mesleklere geçmek ihtimalleri daha fazladır.

4. Ziraat öğretimini bir ehrama benzetirsek ehramın kaidelerini teşkil eden köylü kütlesine has bir teknik öğretim kurulması maksada her vechile uygundur.

Kanun lâiyhası bu okullarda yetişecek köylülerin köylerinde yerleşmeleri ve örnek işletmeler kurabilmeleri için gerekli olan bütün müeyyideleri vazetmiş bulunuyorlar.

İkinci maddede Teknik bahçivanlık okullarının Devlet bahçe işletmelerinde kurulacağını tasrih etmeği faydalı gördük.

Üçüncü maddede bu okullara alınacak talebinin beş sınırlı köy ilk okullarından mezun olmalarını Maarif encümeni ile mutabık olarak tasrih ettik. Üç sınırlı köy okulu mezunlarının kültür durumlarının teknik okullarda tahsil etmeğe kâfi olmadığına kaniiz.

Yedinci maddede Maarif encümeninin yaptığı gibi okul idaresince mektepten çıkarılan çocukların velilerinin ceza hükümlerine tabi olmamasını tesbit ettik. Alınacak cezanın iki kat olması hakkındaki fıkrayı çıkardık.

Sekizinci maddede kadro cetveline uygun şekilde öğretmen kelimesini ilâve ettik.

On birinci maddede Devlete ait boş araziden bu okul mezunlarına verilecek arazinin kendi adlarına harçsız ve resimsiz olarak tescil edileceği kaydını ilâve ettik. Bu arazinin on

beş sene içinde satılamıyacağı hakkındaki hükümün tapu kayıtlarına şerh verilmesini de uygun gördük ve maddeye bu kaydı ilâve ettik.

Diğer maddelerde yaptığımız değişiklikler yalnız cümle ve kelime tashihlerine aittir.

Büyük Meclise arz edilmek üzere Yüksek Reislik makamına sunulur.

Reis	Bu M. M.	Kâtip
Çorum	Konya	İstanbul
İ. Eker	Dr. S. İrmak	F. Öymen
Antalya	Aydın	Balıkesir
N. E. Sumer	Gl. R. Alpman	S. Örgöven
Bitlis	Diyarbakır	Edirne
B. Osma	Ş. Uluğ	M. N. Gündüzalp
Giresun	İstanbul	İstanbul
A. Sayar	H. Kortel	İ. H. Ülkmen
Manisa	Mardin	Zonguldak
F. Kurdoğlu	R. Erten	H. A. Kuyucak

Teknik ziraat ve Teknik bahçıvanlık okullarına alınacak talebenin munhasıran köylerden alınır şeklinde Maarif encümeni metnine muhalifim. Ziraat encümeninin metninde de yazıldığı ve köylü ve çiftçi çocuklarının alınması daha doğrudur. Kanunun esas gayesi memleket çiftçilerinin teknik bir şekilde yükseltilerek istihsalin bilgiye müstenit olması ve âzami randıman alınmasının temininden ibaret olduğuna göre köylü ve kasabalı gibi sınıflara ayrılarak çiftçileri ayrı, ayrı zaviyelerden görmek meslek ve sanatı çiftçilikten ibaret bir kısım yurddaşları bu hizmet ve nimetten mahrum etmek muvafık değildir. Ziraat encümeninin metni daha şâmilidir kanaatında olduğumu Encümene arz etmişsem de kabul buyurulmadığından mazbatada birinci maddeye muhalefetimi arz ederim.

Yozgad
A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları kanun lâyhası

1 : Bölüm

Umumî hükümler

MADDE 1. — Ziraat vekâleti, çeşitli ziraat işlerinin teknik yapıcısı ve başarıcısı olarak köylü çocuklarını yetiştirip köye vermek maksadiyle uygun göreceği yerlerde ve sayda «Teknik ziraat okulları» ve «Teknik bahçe okulları» açar. Bu okullar parasız yatılıdır.

MADDE 2. — Teknik ziraat okullarıyla bu okullara bağlı ve sayısız Ziraat vekâletince tesbit edilecek küçük, orta, büyük köylü «Öğretme işletmeleri» Devlet çiftliklerinde, teknik bahçe okulları da büyük bahçe işletmelerinde kurulur.

Bu okullarla köylü «Öğretme işletme» lerinin kurulacağı yerlerde Devlet çiftliği veya bahçe işletmesi bulunmaz veya bulunur da maksada yetecek genişlikte olmazsa bu gayeleri sağlamak üzere Ziraat vekâletince arazi istim-

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Teknik ziraat ve teknik bahçe okulları kanun lâyhası

I: Bölüm

Umumî hükümler

MADDE 1. — Ziraat vekâleti çeşitli ziraat işlerinin teknik yapıcısı ve başarıcısı olarak köylü ve çiftçi çocuklarını yetiştirip köye vermek maksadiyle uygun göreceği yerlerde ve sayda «Teknik ziraat okulları» ve «Teknik bahçe okulları» açar. Bu okullar parasız yatılıdır.

MADDE 2. — Teknik ziraat okullarıyla bu okullara bağlı ve sayısız Ziraat vekâletince tesbit edilecek küçük, orta, büyük köylü «Öğretme işletmeleri» Devlet çiftliklerinde, Teknik bahçe okulları da büyük bahçe işletmelerinde kurulur.

Bu okullarla köylü «Öğretme işletme» lerinin kurulacağı yerlerde Devlet çiftliği veya bahçe işletmesi bulunmaz veya bulunur da maksada yetecek genişlikte olmazsa bu gayeleri sağlamak üzere Ziraat vekâletince arazi istimlak olu-

MAARİF ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Teknik Ziraat ve Teknik Bahçe okulları kanun
lâyhası*

1 : Bölüm

Umumî hükümler

MADDE 1. — Ziraat vekâleti çeşitli ziraat işlerinin teknik yapıcısı ve başarıcısı olarak köylü çiftçi çocuklarını yetiştirip köye vermek maksadiyle uygun göreceği yerlerde ve sayıda «Teknik Ziraat okulları» ve «Teknik Bahçe okulları» açar. Bu okullar parasız yatılıdır.

MADDE 2. — Ziraat encümeninin ikinci maddesi aynen.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Teknik ziraat ve Teknik bahçevanlık okulları
kanun lâyhası*

I : Bölüm

Umumî hükümler

MADDE 1. — Ziraat vekâleti, çeşitli ziraat işlerinin teknik yapıcısı ve başarıcısı olarak köylü çiftçi çocuklarını yetiştirip köye vermek maksadiyle uygun göreceği yerlerde ve sayıda (Teknik ziraat okulları) ve (Teknik bahçevanlık okulları) açar. Bu okullar parasız yatılıdır.

MADDE 2. — Teknik ziraat okullarıyla bu okullara bağlı ve sayısı Ziraat vekilligince tesbit edilecek küçük, orta, büyük «Köylü öğretim işletmeleri» de kurulur.

Teknik ziraat okulları ve köylü öğretim işletmeleri Devlet çiftliklerinde ve teknik bahçevanlık okulları da Devlet bahçe işletmelerinde açılır. Bu okullarla köylü öğretim işletmelerinin kurulacağı yerlerde Devlet çiftliği veya bahçe işletmesi bulunmaz veyahut bulunupta maksada yetecek genişlikte toprağı olmazsa bu gayeleri

Hâ.

Zr. E.

lâk olunur.

MADDE 3. — Ziraat vekâleti Teknik Ziraat ve Teknik bahçe okullarına, en az köy ilk okulunu bitirmiş olupta başka okullarda tahsiline devam etmiyen çiftçi çocukları arasından seçme suretiyle kız ve erkek talebe almağa salâhiyetlidir.

Sihhi durumu bu okullarda yetişmeğe müsait olduğu anlaşılacak seçilen talebeleri veli veya vasileri, kendilerine yapılacak tebliğe göre okullara vermeğe ve devam ettirmeğe mecburdurlar.

MADDE 4. — Bu okullarda yetiştirme müddeti iki yılı ameli tahsil ve bir yılı da staj olmak üzere üç yıldır.

Ameli tahsil, Devlet çiftliklerinde ve bahçe işletmelerinde, staj; okullara bağlı işletmelerde veya köylerde kurulacak «köylü işletme-çiftçi» ve teknik bahçe okulları mezunları aynı mahiyetteki diğer işletmelerde yaptırılır.

Tahsil ve stajını başarı ile bitirenlerden Teknik ziraat okulları mezunlarına «Teknik çiftçi» ve Teknik bahçe okulları mezunlarına da «Teknik bahçıvan» diploması verilir.

MADDE 5. — Teknik ziraat ve Teknik bahçe okullarından diploma alanlara Ziraat vekâletince 300 lirayı geçmemek üzere işletmelerinin kurulmasına yarım olacak olan malzeme ve vasıtalar temin edilerek verilir.

MADDE 6. — Okullara bağlı işletmeler dışında yaptırılacak stajlarda talebeye giyim ve iâşe karşılığı olmak ve ayda 50 lirayı geçmemek üzere okullar masraf tertibinden vekâletçe takdir edilecek bir meblâğ verilir. Yol masrafları da ayrıca aynı tertipten ödenir.

MADDE 7. — Sihhi zaruret olmaksızın herhangi bir suretle okuldan ayrılan veya okul idaresince çıkarılmasına karar verilen talebenin okulda bulunduğu zaman içinde payına düşen masraf kendisinden veya veli ve vasisinden iki kat olarak alınır.

nur.

MADDE 3. — Ziraat vekâleti Teknik ziraat ve Teknik bahçe okullarına, en az köy ilk okulunu bitirmiş olup ta 15 i geçmemiş ve başka okullarda tahsiline devam etmiyen çiftçi çocukları arasından seçme suretiyle kız ve erkek talebe almaya salâhiyetlidir.

Sihhi durumu bu okullarda yetişmeye müsait olduğu anlaşılacak seçilen talebeleri veli veya vasileri, kendilerine yapılacak yazılı tebliğe göre okullara vermeğe ve devam ettirmeğe mecburdurlar.

MADDE 4. — Bu okullarda yetiştirme müddeti iki yılı ameli tahsil ve bir yılı da staj olmak üzere üç yıldır.

Ameli tahsil, Devlet çiftliklerinde ve bahçe işletmelerinde staj ise okullara bağlı işletmelerde veya köylerde kurulacak «Köylü işletmelerinde» veyahutta Ziraat vekilligince seçilecek aynı mahiyetteki diğer işletmelerde yaptırılır.

Tahsil ve stajını başarı ile bitirenlerden Teknik ziraat okulları mezunlarına «Teknik çiftçi» ve Teknik bahçe okulları mezunlarına da «Teknik bahçıvan» diploması verilir.

MADDE 5. — Aynen.

MADDE 6. — Aynen.

MADDE 7. — Sihhi zaruret olmaksızın herhangi bir suretle okuldan ayrılan veya okul idaresince çıkarılmasına karar verilen talebenin okulda bulunduğu zaman içinde payına düşen masraf kendisinden veya veli ve vasisinden alınır.

M. E.

MADDE 3. — Ziraat vekâleti Teknik Ziraat ve Teknik Bahçe okullarına, en az beş sınıflı köy ilk okulunu bitirmiş olupta 16 yaşını geçmemiş ve başka okullarda tahsiline devam etmiyen çiftçi çocukları arasından seçme suretiyle kız ve erkek talebe almaya salâhiyetlidir.

Sihhi durumu bu okullarda yetişmiye müsait olduğu anlaşıl原因 olarak seçilen talebeleri veli veya vasileri, kendilerine yapılacak yazılı tebliğe göre okullara vermeğe ve devam ettirmeğe mecburdurlar.

MADDE 4. — Ziraat encümeninin 4 ncü maddesi aynen.

MADDE 5. — Hükümetin beşinci maddesi aynen.

MADDE 6. — Hükümetin 6 ncı maddesi aynen.

MADDE 7. — Sihhi zaruret olmaksızın herhangi bir suretle okuldan ayrılan talebenin okulda bulunduğu zaman içinde payına düşen masraf kendisinden veya veli ve vasisinden alınır.

B. E.

sağlamak üzere Ziraat vekilligince arazi istimlak olunabilir.

MADDE 3. — Ziraat vekâleti Teknik ziraat ve Teknik bahçivanlık okullarına, en az beş sınıflı köy ilk okulunu bitirmiş ve 16 yaşını geçmemiş olupta tahsiline devam etmiyen köylü çiftçi çocukları arasından Vekâletçe seçilmek suretiyle kız ve erkek talebe almağa salâhiyetlidir.

Sihhi durumu bu okullarda yetişmeğe elverişli olduğu anlaşıl原因 olarak seçilen talebeleri veli veya vasileri, kendilerine yapılacak yazılı tebliğe göre okullara vermeğe ve devam ettirmeğe mecburdurlar.

MADDE 4. — Bu okullarda yetiştirme müddeti iki yılı ameli tahsil ve bir yılı da staj olmak üzere üç yıldır.

Ameli tahsil, Devlet çiftliklerinde ve bahçe işletmelerinde, staj ise okullara bağlı işletmelerde veya köylerde kurulacak (Köylü işletmeleri) nde veyahut da Ziraat vekilligince seçilecek aynı mahiyetteki diğer işletmelerde yaptırılır.

Tahsil ve stajını başarı ile bitirenlerden teknik ziraat okulları mezunlarına (Teknik çiftçi) ve Teknik bahçivanlık okulları mezunlarına da (Teknik bahçivan) diploması verilir.

MADDE 5. — Teknik ziraat ve Teknik bahçivanlık okullarından diploma alanlara, işletmelerinin kurulmasına yarayacak malzeme ve vasıtalar, tutarı üç yüz lirayı geçmemek ve bir defaya mahsus olmak üzere Ziraat vekilligince tedarik edilerek verilir.

MADDE 6. — Okullara bağlı işletmeler dışında yaptırılacak stajlarda talebeye giyim ve iâşe karşılığı olmak ve ayda elli lirayı geçmemek üzere okullar masraf tertibinden Vekâletçe takdir edilecek para verilir. Yol masrafları da ayrıca aynı tertipten ödenir.

MADDE 7. — Sihhi zaruret olmaksızın herhangi bir suretle okuldan ayrılan talebenin okulda bulunduğu zaman içinde payına düşen masraf kendisinden veya veli veya vasisinden alınır.

Hü.

II : Bölüm

Kadrlar, tahsisat

MADDE 8. — Teknik ziraat ve Teknik bahçe okullarının memurlar kadrosu, ilişik 1 sayılı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvel 3656 sayılı kanuna bağlı kadroların Ziraat vekâleti kısmına eklenmiştir. Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları idari vazife ücretlerine ait kadroları ilişik 3 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 9. — Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları muallim memur ve müstahdemleri vazifeli oldukları günlerde okul idaresince tabele konarak yedirilir ve okul taşıtlarından faydalanırlar. Bunlar için hiç bir para alınmaz.

MADDE 10. — Okullara bağlı istihsal bölümlerinde yetiştirilen nebatî ve hayvanî mahsullerden ailelerine yetecek miktarlar okul memur ve müstahdemlerine maliyet üzerinden satılır. Bedelleri aylıklarından kesilir.

III. Bölüm

Yardımlar

MADDE 11. — Teknik Ziraat ve Teknik Bahçe okulunu muvaffakiyetle bitirenlerden toprağı olmayan veya yetecek kadar toprağı bulunmaması yüzünden darlık çektiğı anlaşılan aileye mensup bulunanlara Ziraat vekâletinin tensip ve teklifi üzerine Devlete ait boş arazide çalışıp geçinmelerine yetecek kadar toprak, parasız verilir. Bu suretle parasız verilecek toprak, verildiğı tarihten itibaren bizzat işletilmeğe başlanmadığı veya devamlı olarak işletilmediğı takdirde Ziraat vekâletinin işarı üzerine geri alınır. Bu topraklar verildiğı tarihten itibaren 15 sene içinde satılmayacağı gibi bu müddet içinde hibe ve borç için haciz de edilemez.

Bu okullardan diploma alanların mensup olduğu ailenin kökleştiğı köy ve yakınında boş Devlet arazisi yoksa bu gibilere, arazisi fazla olup ta işletmeyenlerden Ziraat vekâletince istinlak olunmak suretiyle bedeli mukablinde toprak verilir.

Zr. E.

II: Bölüm

Kadrolar, tahsisat

MADDE 8. — Aynen.

MADDE 9. — Aynen.

MADDE 10. — Aynen.

III: Bölüm

Yardımlar

MADDE 11. — Teknik ziraat ve teknik bahçe okulunu muvaffakiyetle bitirenlerden toprağı olmayan veya yetecek kadar toprağı bulunmaması yüzünden darlık çektiğı anlaşılan aileye mensup bulunanlara Ziraat vekâletinin tensip ve teklifi üzerine Devlete ait boş arazide çalışıp geçinmelerine yetecek kadar toprak, parasız verilir. Bu suretle parasız verilecek toprak verildiğı tarihten itibaren bizzat işletilmeğe başlanmadığı veya devamlı olarak işletilmediğı takdirde Ziraat vekâletinin işarı üzerine geri alınır. Bu topraklar verildiğı tarihten itibaren 15 sene içinde satılmayacağı gibi bu müddet içinde hibe ve borç için haciz de edilemez.

Bu okullardan diploma alanların mensup olduğu ailenin kökleştiğı köy ve nahiyede boş Devlet arazisi yoksa bu gibilere, arazisi fazla olupta işletmeyenlerden Ziraat vekâletince istinlak olunmak suretiyle bedeli muka-

Mf. E.

II. Bölüm

Kadrolar, tahsisat

MADDE 8. — Hükümetin 8 nci maddesi aynen.

MADDE 9. — Hükümetin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 10. — Hükümetin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 11. — Ziraat encümeninin 11 nci maddesi aynen.

B. E.

II : Bölüm

Kadrolar, tahsisat

MADDE 8. — Bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilen Teknik ziraat ve Teknik bahçivanlık okullarının öğretmen ve memurları kadroları 3666 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Ziraat vekâleti kısmına eklenmiştir.

Teknik ziraat ve Teknik bahçivanlık okullarının ücretli vazifelerine ait kadrolar ilişik (3) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 9. — Teknik ziraat ve Teknik bahçivanlık okullarının öğretmen, memur ve müstahdemlerine vazifeli oldukları günlerde okul idaresince parasız yemek verilir. Bunlar okulun taşıtlarından parasız faydalanırlar.

MADDE 10. — Okula bağlı istihsal bölümlerinde yetiştirilen nebat ve hayvan mahsullerinden, ailelerine yetecek miktarı okulların öğretmen, memur ve müstahdemlerine maliyet fiyatı üzerinden verilir. Bedelleri aylıklarından kesilir.

III. Bölüm

Yardımlar

MADDE 11. — Teknik Ziraat ve Teknik Bahçivanlık okulunu muvaffakiyetle bitirenlerden toprağı olmayan veya yetecek kadar toprağı bulunmaması yüzünden darlık çektiğı anlaşılan aileye mensup bulunanlara Ziraat vekâletinin tensip ve teklifi üzerine Devlete ait boş arazide çalışıp geçinmelerine yetecek kadar toprak, parasız verilir. ve tapuda adlarına harçsız ve resimsiz tescil edilir. Bu suretle parasız verilecek toprak verildiğı tarihten itibaren bizzat işletilmeye başlanmadığı veya devamlı olarak işletilmediğı takdirde Ziraat vekâletinin işarı üzerine geri alınır. Bu topraklar verildiğı tarihten itibaren 15 sene içinde satılamıyacağı gibi bu müddet içinde hibe ve borç için haciz edilemez.

Bu husus ayrıca tapu kaydına işaret edilir.

Bu okullardan diploma alanların mensup olduğu ailenin yerleştiğı köy ve nahiye yakınında boş Devlet arazisi yoksa bu gibilere, arazisi fazla olupta işletmeyenlerden Ziraat vekâletince

Bu arazinin bedeli; verildiği tarihten beş sene sonra başlamak üzere 20 senede taksitle ve faizsiz tahsil olunur. Borçlanılan para ödeninceye kadar gayrimenkul Hazine namına birinci derece ve sırada olmak üzere ipotek edilir.

MADDE 12. — Teknik çiftçi ve Teknik Bahçıvan diploması alanlara vekâletçe tedarik edilen veya vekâlet müesseselerinde yetiştirilen damızlık hayvanlarla örnek olmak üzere arıcılık, ziraat makine ve aletleri, gübreler ziraate zarar veren hastalık ve haşerelerle mücadeleye yarayan malzeme ve vasıtalar parasız verilebildiği gibi istihsali arttırmaya yarayan her nevi malzeme ve vesait de maliyet fiyatı üzerinden taksitle ve faizsiz olarak verilir.

MADDE 13. — Teknik Ziraat ve Teknik Bahçe okullarını bitirerek köylerinde örnek işletme kurdukları Ziraat vekâletince tesbit ve tasdik edilerek kendilerine vesika verilenler; vesikanın verildiği mali yılı takip eden yıldan itibaren on sene müddetle bu işletmelere ait arazi ve hayvan vergisinden muaf tutulurlar.

Mücbir sebep olmadıkça çiftçiliği terk edenlerden affedilen yıllara ait vergi iki kat olarak tahsil olunur.

MADDE 14. — Bu okullardan yetişip de düzenli işletmelerile köyünde örnek oldukları Ziraat vekâletince tasdik edilenler Devlet yardımlarında ve banka kredilerinden faydalanmada tercih olunurlar.

VI: Bölüm

Yasak, ceza hükümleri

MADDE 15. — 3 ncü maddede yazılı mecburiyeti tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde yerine getirmiyen veli ve vasiler 300 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edirlirler.

MADDE 16. — Teknik çiftçi ve teknik bahçıvan diploması alanlar; Ziraat vekâletinin müsaadesi olmadıkça Devlet teşkilât ve mü-

bilinde toprak verilir.

Bu arazinin bedeli, verildiği tarihten beş sene sonra başlamak üzere 20 senede taksitle ve faizsiz tahsil olunur. Borçlanılan para ödeninceye kadar gayrimenkul Hazine namına birinci derece ve sırada olmak üzere ipotek edilir.

MADDE 12. — Aynen.

MADDE 13. — Aynen.

MADDE 14. — Aynen.

IV : Bölüm

Yasak, ceza hükümleri

MADDE 15. — Aynen.

MADDE 16. — Teknik çiftçi ve Teknik bahçıvan diploması alanlar; Ziraat vekâletinin müsaadesi olmadıkça 20 yıl müddetle Devlet

M. E.

MADDE 12. — Teknik çiftçi ve teknik bahçıvan diploması alanlara vekâletçe tedarik edilen veya vekâlet müesseselerinde yetiştirilen damızlık hayvanlarla örnek olmak üzere arıcılık, ziraat makine ve aletleri gübreler ziraatte zarar veren hastalık ve haşerelerle mücadeleye yarayan malzeme ve vasıtalar parasız verilebileceği gibi istihsalı arttırmaya yarayan her nevi malzeme ve vesait de maliyet fiyatı üzerinden taksitle ve faizsiz olarak verilir.

MADDE 13. — Hükümetin 13 nci maddesi aynen.

MADDE 14. — Bu okullardan yetişip düzenli işletmeleriyle köyünde örnek olmakta devam ettikleri Ziraat vekâletince tasdik edilenler Devlet yardımlarından ve banka kredilerinden faydalanmada tercih olunurlar.

IV : Bölüm

Yasak, ceza hükümleri

MADDE 15. — Hükümetin 15 nci maddesi aynen.

MADDE 16. — Ziraat encümenininin 16 nci maddesi aynen.

B. E.

istimlak olunmak suretiyle bedeli mukabilinde toprak verilir.

Bu arazinin bedeli, verildiği tarihten beş sene sonra başlamak üzere 20 senede taksitle ve faizsiz tahsil olunur. Borçlanılan para ödünceye kadar gayrimenkul Hazine namına birinci derece ve sırada olmak üzere ipotek edilir.

MADDE 12. — Teknik çiftçi ve teknik bahçıvan diploması alanlara vekâletçe tedarik edilen veya vekâlet müesseselerinde yetiştirilen damızlık hayvanlarla örnek olmak üzere arıcılık, Ziraat makine ve aletleri, gübreler ziraatte zarar veren hastalık ve haşerelerle mücadeleye yarayan malzeme ve vasıtalar parasız verilebileceği gibi istihsalı arttırmaya yarayan her nevi malzeme ve vesait de maliyet fiyatı üzerinden taksitle ve faizsiz olarak verilir.

MADDE 13. — Teknik Ziraat ve Teknik bahçıvanlık okullarını bitirerek köylerinde örnek işletme kurdukları Ziraat vekâletince tesbit ve tasdik edilip, kendilerine vesika verilenler; vesikanın verildiği mali yılı takip eden yıldan itibaren on sene müddetle bu işletmelere ait arazi ve hayvan vergisinden muaf tutulurlar.

Mücbir sebep olmadıkça çiftçiliği terkedenlerden affedilen yıllara ait vergi iki kat olarak tahsil olunur.

MADDE 14. — Bu okullardan yetişip düzenli işletmeleriyle köyünde örnek oldukları ve örnek olmakta devam ettikleri Ziraat vekâletince tasdik edilenler Devlet yardımlarından ve banka kredilerinden faydalanmada tercih olunurlar.

IV : Bölüm

Yasak, ceza hükümleri

MADDE 15. — Üçüncü maddede yazılı mecburiyeti tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde yerine getirmeyen veli ve vasiler 300 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

MADDE 16. — Teknik çiftçi ve teknik bahçıvan diploması alanlar; Ziraat vekâletininin müsaadesi olmadıkça 20 yıl müddetle Devlet teş-

Hü.

esseleriyle hususi teşekküllerde meslekleri dışında istihdam edilemezler.

Meslekleri dışında vazife alanlarla, bu okullardan yetişenleri bilerek kabul ve istihdam edenler 500 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Bu kanuna göre hükmedilen cezalar tecil olunmaz.

V : Bölüm

Müteferrik hükümler

MADDE 17. — Ziraat vekâleti teknik ziraat ve teknik bahçe okulları için konulan tahsisat; okulların kuruluşunda yapı, istimlak, donatım ve sair umumî masraflarında kullanılır.

MADDE 18. — Ziraat müesseselerine işler sermaye verilmesine dair olan 2654 sayılı kanunun 2 nci maddesinde yazılı miktarı, Ziraat vekâleti «Teknik ziraat okulları» ve «Teknik bahçe okulları»nın işletmelerini kurmak ve işletmek için 4 misline kadar arttırabilir.

MADDE 19. — Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları ve bunların müstemilâtı, tesisleri 3611 sayılı kanuna tabi olmadan ziraat ve killiğince yaptırılır, onartılır. Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları şehir ve kasabalar haricinde kurulduğundan tesisat, inşaat ve tamirat işleri 2490 sayılı Arttırma, eksiltme ve ihale kanununa tabi değildir.

MADDE 20. — Teknik ziraat ve Teknik bahçe okullarının her türlü ihtiyaçları için şahıslara ait olmayan yerden tedarik edilen taş ve kumla, kireç, tuğla, kerpiç ve kiremit imaline yarayışlı ve buna benzer yapı ve onarma malzemesi, vergi, resim ve harçsız alınır.

MUVAKKAT MADDE 1. — Ziraat vekâletinin 1943 malî yılı bütçesinin 747 nci faslının 2 nci Teknik ziraat okulları maddesinden 136 bin ve üçüncü Teknik bahçe okulları maddesinden de 67 bin lira tenzil ve 720 nci faslın birinci memurlar maaş tertibine 133 bin ve 721

Zr. E.

teşkilât ve müesseseleriyle hususi teşekküllerde meslekleri dışında istihdam edilemezler.

Meslekleri dışında vazife alanlarla, bu okullarda yetişenleri bilerek kabul ve istihdam edenler beşer yüz liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Bu kanuna göre hükmedilen cezalar tecil olunmaz.

V : Bölüm

Müteferrik hükümler

MADDE 17. — Aynen.

MADDE 18. — Aynen.

MADDE 19. — Aynen.

MADDE 20. — Aynen.

MUVAKKAT MADDE 1. — Ziraat vekâletinin 1943 malî yılı bütçesinin 747 nci faslının 2 nci Teknik Ziraat okulları maddesinden 136 bin ve 3 nci Teknik Bahçe okulları maddesinden de 67 bin lira tenzil ve 720 nci faslın 1 nci memurlar maaş tertibine 133 bin ve 721 nci

V : Bölüm

Müteferrik hükümler

MADDE 17. — Ziraat vekâleti bütçesine Teknik ziraat ve Teknik bahçe okulları için konulan tahsisat, okulların kuruluşunda yapı, istimlak, donatım ve sair umumî masraflarında da kullanılır.

MADDE 18. — Hükümetin 18 nci maddesi aynen.

MADDE 19. — Hükümetin 19 ncu maddesi aynen.

MADDE 20. — Hükümetin 20 nci maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE 1. — Hükümetin teklifi aynen.

kilât ve müesseseleriyle hususî teşekküllerde meslekleri dışında istihdam edilemezler.

Meslekleri dışında vazife alanlarla, bu okullarda yetişenleri bilerek kabul ve istihdam edenler beşer yüz liradan biner liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Bu kanuna göre hükmedilen cezalar tecil olunmaz.

V : Bölüm

Müteferrik hükümler

MADDE 17. — Ziraat vekâleti bütçesine teknik ziraat ve teknik bahçevanlık okulları için konulan tahsisat, okulların kuruluşunda yapı, istimlak, donatım vesair umumî masraflara da harcanabilir.

MADDE 18. — Ziraat müesseselerine müte-tedavil sermaye verilmesine dair olan 2654 sayılı kanunun 2 nci maddesinde yazılı miktarı; Ziraat vekâleti (Teknik Ziraat okulları) ve (Teknik bahçevanlık okulları) nın işletmelerini kurmak ve işletmek için dört misline kadar arttırabilir.

MADDE 19. — Teknik Ziraat ve Teknik bahçevanlık okulları binaları ve bunların müte-temilâtı ve tesisleri 3611 sayılı kanuna tabi olmadan Ziraat vekilliğince yaptırılır, onartılır. Teknik Ziraat ve Teknik bahçevanlık okullarının inşaat ve tamirat işleri 2490 sayılı Arttırma, eksiltme ve ihale kanununa tabi değildir.

MADDE 20. — Teknik Ziraat ve Teknik bahçevanlık okullarının her türlü ihtiyaçları için, şahıslara ait olmayan yerlerden tedarik edilecek taş ve kumla kireç, tuğla, kerpiç, kiremit ve benzerleri ve bunların imaline elverişli yapı ve onarma malzemesi her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olarak alınır.

MUVAKKAT MADDE 1. — Hükümetin 1 nci muvakkat maddesi aynen.

Hü.

nci faslın 1 nci memurlar ücreti tertibine de 70 000 lira ilâve edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Bu kanuna ilâşik 2 sayılı cetvelde yazılı memuriyetler 1948 yılı Muvazenei umumiye kanunına bağlı L cetvelinin Ziraat vekâleti kısmına konulmuştur.

MADDE 21. — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 22. — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

3 . VII . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu		A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
H. Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mİ. V.	Na. V.	İk. V.
	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	H. Ürgüblü	Ş. R. Halipoğlu
Mİ. V.		Ti V.
A. F. Cebesoy		

Zr. E.

faslın 1 nci memurlar ücreti tertibine de 70 000 lira ilâve edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Aynen.

MADDE 21. — Aynen.

MADDE 22. — Aynen.

M. E.

MUVAKKAT MADDE 2. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 21. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 22. — Hükümetin teklifi aynen.

B. E.

MUVAKKAT MADDE 2. — Hükümetin 2 noi muvakkat maddesi aynen.

MADDE 21. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 22. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] NUMARALI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
4	Öğretmen	5	90	10	Öğretmen	30	35
5	>	5	80	11	>	30	30
6	>	8	70	10	Memur	13	35
7	>	10	60	11	>	13	30
8	>	15	50	12	>	15	25
9	>	18	40	13	>	15	20

[2] NUMARALI CETVEL

4	Öğretmen	5	90	10	Öğretmen	10	35
5	>	4	80	11	>	10	30
6	>	5	70	10	Memur	8	35
7	>	5	60	11	>	8	30
8	>	10	50	12	>	5	25
9	>	10	40	13	>	5	20

[3] NUMARALI CETVEL

Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
Müdür	3	150	Şef		40	75
>	4	100	>		21	50